

Biden by měl vypravit diplomatickou misi do Palestiny, shodli se odborníci vyjednávání

Cambridge (Massachusetts, USA), 11. prosince – Na harvardském sympoziu o vyjednávání, které se uskutečnilo v sobotu 9. prosince, zazněly odborné diskuse na palčivá témata současnosti. Pracovních skupin se účastnili nejen profesori Harvardu, ale také další pedagogové a špičkoví experti na vyjednávání spolu s odborníky na vyjednávání v krizových a válečných situacích za Českou republiku také prezident Asociace vyjednávačů Radim Pařík. Sympozium se uskutečnilo v rámci oslav 40 let od založení harvardského Programu vyjednávání (PON – Program on Negotiation). Nejzásadnější diskuse odborníci vedli o vyjednávání ve vztahu k umělé inteligenci, která mění způsob, jakým se vyjednávání studuje, učí a vede. Probrali také vážnou situaci v pásmu Gazy a pokusili se najít řešení i přesto, že nezaznělo mnoho optimistických vyhlídek.

V případě používání umělé inteligence ve vyjednávání se výzkumníci zaměřují na schopnost UI přesně detekovat znaky, kdy je protistrana nervózní a kdy něco zamlčuje. „Umělá inteligence, a to jak ji odborníci na Harvardu nebo MIT (Massachusetts Institute of Technology) vnímají a používají, se zaměřuje na identifikaci znaků v nonverbální komunikaci. Současně hledají vzorce, které odhalují, kdy nejlépe dochází k dohodě a kdy ve vyjednávání generujeme největší hodnotu pro obě strany,“ vysvětluje Radim Pařík, který jako prezident Asociace vyjednávačů a absolvent programu vyjednávání na Harvardově univerzitě v Cambridge v Massachusetts Českou republiku reprezentoval.

„Vytvářejí se transkripty jednotlivých vyjednávacích postupů a vět tak, abychom našli nejlepší doporučení pro všechny. Dnes víme, že rozhodujících je ve vyjednávání prvních tři až pět minut, kdy vyjednávači budují vztah a kdy jednotlivé strany podvědomě rozhodují, jestli spolu v rámci dohody vytvoří odpovídající nebo ještě větší hodnotu, nebo jestli si každý bude chtít urvat svůj díl,“ pokračuje Radim Pařík.

Velká část sympozia ke 40. výročí založení programu vyjednávání na Harvardu se věnovala konfliktu v Gaze. Diskusní panel obsadili odborníci jako profesor William Ury, který je spoluzakladatelem programu vyjednávání na Harvardu, profesorka Gabriela Blum, která se specializuje na teroristické útoky, profesor Raihap Khapib, který se na Harvardu zabývá tématy Blízkého východu, profesor James Sebenius, který panel o konfliktu v Gaze vedl, ale i profesor Robert Mnookin, který se na právnické fakultě věnuje řešením sporů, vyjednávání a rozhodčím řízením. Společně diskutovali o tom, jaké řešení by v tuto chvíli bylo pro konflikt v Gaze nejefektivnější.

„Konflikt v Gaze trvá dlouho a vlastně se dal predikovat dlouho dopředu. Jeho zárodky byly položeny v roce 2005, kdy pod dohledem mezinárodních pozorovatelů včetně Spojených států

amerických a Izraele proběhly v Palestině volby, které vyhrál Hamás. Nikdo výsledky voleb neuznal a tím se zasadilo velmi zásadní semínko nedůvěry Palestinců v mezinárodní komunitu. Hamás pak předpokládal, že vytvoří panarabskou frontu, která se připojí k válce, ale to se nestalo. Tyto plány selhaly a v současné době není nikdo, kdo by byl ochotný převzít za Gazu odpovědnost. Ani Katar, ani Saudská Arábie, ani Egypt. Prostě, dokud tam operuje Hamás, nikdo," popisuje složitou situaci prezident Asociace vyjednávačů Radim Pařík.

Všichni se na sympoziu shodli, že s Hamásem je vyjednávání velmi složité, a že nikdo nikdy nezohlednil oprávněné požadavky a problémy Palestiny. Tím se celá situace eskalovala. „Zástupce palestinské komunity zmínil, že problém, který vidí Palestinci je, že izraelská vláda Palestinu nikdy neuznala a nikdy nevnímala Palestince jako lidi, kteří mají právo na vlastní stát," doplňuje Radim Pařík a pokračuje: „Nejdůležitějšími hráči v pozadí, o kterých jsme dodnes nevěděli, jsou Irán a Rusko. Je to také Saudská Arábie a Turecko, přes které běží transfery peněz a komodit pro obě strany.“

Jeden z návrhů, který padl v diskusním panelu byl, aby prezident Biden vypravil diplomatickou misi do Palestiny a vyslal tak symbolický signál, že USA je nejen ochotné s Palestinou mluvit, ale že minulost je minulost a Palestina je uznávaný subjekt, se kterým se jedná. Současně se všichni shodli, že v současné době naneštěstí není prostor ani pro empatii, ani pro mírové řešení, protože obě strany jsou zablokované a ani jedna nechce naslouchat tomu, jaké potřeby ta druhá má.

„Uvidíme, jaký bude další vývoj, každopádně Spojené státy spolu s profesory z Harvardu připravují program a alternativní scénáře. Jeden z nich předpokládá, že by měl prezident Biden v dohledné době vyzvat obě strany k zásadnímu příměří, aby bylo možné vyjednávat. Bohužel, jak vyplynulo z panelové diskuse i ze zákulisních informací, prioritou míru ani na jedné straně neexistuje," uvádí mezinárodní vyjednávač Radim Pařík.

Profesoři z Harvardu jmenovali dva zásadní problémy v celém řešení. U vyjednávacího stolu chybí napřímo Rusko, ačkoliv své aktivity v oblasti koordinuje společně s Íránem a pravděpodobně i Saudskou Arábií. První problém je, že Američané nemohou Rusku odpustit jejich operace v Sýrii. Druhý problém je, že v posledních letech není prezident Biden schopen mluvit s prezidentem Putinem. Spojené státy americké jednoduše s Ruskem oficiálně nekomunikují a naopak. Proto se tento konflikt podle odborníků nadále prodlužuje.

Doprovodné fotografie najdete ke stažení [zde](#).

Kontakt pro média:

PR PARTNERS | David Šikula | david.s@prpartners.cz | +420 604 723 1089